

Ὁ Βλέπων

Δέν πρέπει νά θεοποιοῦμε καί νά εἰδωλοποιοῦμε τά παιδιά, ἀλλά νά τά θεωροῦμε δῶρα τοῦ Θεοῦ σέ μᾶς. Αὐτό θά μᾶς ἀπαλλάξῃ ἀπό πολλές ψυχολογικές ἄρρωστημένες ἐξαρτήσεις, πού βασανίζουν τόσο τούς γονεῖς, ὅσο καί τά ἴδια τά παιδιά. Σάν δῶρα τοῦ Θεοῦ πρέπει νά στεκόμαστε ἀπέναντί τους μέ φόβο καί σεβασμό.

Ἄλλά, γιατί, παρά τήν προσευχή πολλῶν ἐτῶν, ὁ Θεός δέν εἰσήκουσε τήν προσευχή τῆς Ἄννης γιά νά τῆς δώσῃ ἕνα τέκνο;

... Αὐτό δείχνει ὅτι πρέπει νά ὑποτασσόμαστε στήν Πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Ἄν ἔχουμε ποικίλες δοκιμασίες στήν ζωή μας δέν πρέπει νά διαλυόμαστε ἀπό τήν ἀπελπισία, ἀλλά μέ πολλή ἐλπίδα νά στρεφόμαστε στόν Θεό καί, ὅπως λέγει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, «ἀναμένωμεν τοῦ Θεοῦ τήν πρόνοιαν».

Ὁ Θεός, ἡ Ἄννα καί ὁ Ἐλκανά

* * *

Πάντοτε εἶναι καιρός προσευχῆς. Μποροῦμε νά προσευχηθοῦμε ὅλο τό διάστημα τῆς ἡμέρας καί τῆς νύκτας ἀκόμη. Ὁ πόνος ὠθεῖ τήν καρδιά νά προσεύχεται. Ὅπως μιά μητέρα ἐνθουσιάζεται συνεχῶς τό ἄρρωστο παιδί της πού ἀγαπᾷ, ἀνεξάρτητα ἀπό τό ἄν κοιμᾶται ἢ τρώγῃ ὅπως κάποιος ἄνθρωπος ἐνθουσιάζεται πάντοτε ἕνα ἀγαπητό του πρόσωπο, ἀνεξάρτητα ἀπό τήν ἐργασία τήν ὁποία ἐξασκεῖ, τό ἴδιο γίνεται καί μέ τήν προσευχή. Ὁ ἄνθρωπος πού ἀγαπᾷ τόν Θεό, πού πιστεύει σ' Αὐτόν καί λόγω τοῦ πόνου ἀναφέρεται σ' Αὐτόν, πάντοτε προσεύχεται, ἔχει μιά ἀδιάλειπτη μνήμη Θεοῦ. Τίποτε δέν εἶναι ἱκανό νά ἐκδιώξῃ τήν μνήμη τοῦ Θεοῦ ἀπό τόν νοῦ του, οὔτε ἀκόμη καί ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ.

Ἡ προσευχή τῆς Ἄννης

* * *

Ἡ ἐκκλησιαστική ἀγωγή διαφέρει πολύ ἀπό κάθε ἄλλη ἀγωγή ἀνθρωπιστική, ἀκόμη δέ καί θρησκευτική. Κάνω τήν διάκριση μεταξύ ἐκκλησιαστικῆς καί θρησκευτικῆς ἀγωγῆς, γιατί ἡ Ἐκκλησία εἶναι κάτι διαφορετικό ἀπό τίς τόσες θρησκείες πού ὑπάρχουν καί σήμερα. Οἱ γονεῖς προσεύχονται γιά τό παιδί πού θά ἔλθῃ, προσεύχονται ὅταν ἔχει συλληφθῆ, ἰδιαίτερώς ἡ μητέρα πού τό φέρει μέσα στήν μήτρα της, προσεύχεται καί κοινωνεῖ ἡ ἴδια τῶν ἀχράντων μυστηρίων καί στήν συνέχεια μέ προσευχή τό μεγαλώνει. Εἶναι πολύ χαρακτηριστικό αὐτό πού ἕνας σύγχρονος πνευματικός πατέρας λέγει: γιά νά μάθει κάποιος νά προσεύχεται πρέπει νά ἔχη καί αἷμα προσευχομένων γονέων.

Ὁ Σαμουήλ στόν Ναό. Ἐκκλησιαστική ἀγωγή τῶν παιδιῶν

* * *

Δυστυχῶς καί σήμερα ὑπάρχουν γονεῖς πού δείχνουν τήν ἴδια ἀγωγή μέ τόν Ἥλι. Ἐνῶ βλέπουν τά παιδιά τους νά ἀμαρτάνουν καί νά ἀσεβοῦν πρός τόν Θεό, δέν τοὺς μιλάνε γιά νά μή στενοχωριοῦνται. Δέν τά ξυπνοῦν τήν Κυριακή τό πρωῖ γιά τήν Ἐκκλησία μέ τήν πρόφαση ὅτι πρέπει νά ξεκουρασθοῦν, ὅτι κάνει κρύο καί θά ἔχη συνέπειες στήν ὑγεία τους. Ἔτσι τοὺς στεροῦν τήν δυνατότητα νά ἐκκλησιασθοῦν καί νά μάθουν νά προσεύχονται μέ ὅλη τήν κοινότητα. Ἄλλες φορές τά ἀποτρέπουν ἀπό τήν λατρεία τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν ἐκεῖνα ἔχουν τήν ἐπιθυμία νά συμμετάσχουν. Τά ἀποτρέπουν ἀπό τήν θεία Κοινωνία μέ τήν δικαιολογία ὅτι θά κολλήσουν διάφορες ἀσθένειες ἀπό τήν μετάληψη τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ὑπάρχουν ἀκόμη γονεῖς οἱ ὁποῖοι προτρέπουν τά παιδιά τους στήν διάπραξη τῆς ἀμαρτίας, διότι αὐτό τό θεωροῦν φυσικό γιά τήν ἐποχή μας. Καί γενικά, ὅταν τά βλέπουν νά ἀσεβοῦν στόν Θεό καί νά ἀδικοῦν τοὺς ἀνθρώπους, ἐκεῖνοι τά δικαιολογοῦν, γιατί λατρεύουν τά παιδιά τους καί δέν θέλουν νά τά στενοχωρήσουν.

Τό περιεχόμενο τῆς ἀποκαλύψεως

* * *

Πολλοί άνθρωποι αναζητοῦν τέτοιους συγχρόνους Προφήτες καί ισχυρίζονται ὅτι δέν βρίσκουν. Ὅμως, ὑπάρχουν τέτοιες προφητικές ὑπάρξεις. Ἄρκεϊ ἡμεῖς νά τοὺς αναζητοῦμε προσεκτικά, μέ προσευχή καί κυρίως μέ τίς ὀρθόδοξες προϋποθέσεις. Δέν ἀποκλείεται τέτοιοι ἄνθρωποι νά ὑπάρχουν δίπλα μας, νά εἶναι συγγενεῖς μας, στοὺς ὁποίους ὁμως δέν δίνουμε σημασία, γιατί πιθανόν νά βλέπουμε μερικά ἐξωτερικά σκανδαλιστικά σημεῖα, πού δέν τά θεωροῦμε «φυσικά». Δέν ἔχουμε, δηλαδή, τίς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιά νά καταλάβουμε τήν ὑπαρξη αὐτῶν τῶν θεουμένων ἀνθρώπων. Ἄλλωστε, ὑπάρχει περίπτωση, ἂν συναντήσουμε τέτοιους ἀνθρώπους, νά μή μπορέσουμε νά καταλάβουμε τόν λόγο τους, νά τοὺς παρεξηγήσουμε, νά θεωρήσουμε τοὺς λόγους τους ἀπλούς καί ἀνάξιους προσοχῆς ...

... Ὅπως ἡ γῆ πρέπει νά εἶναι κατάλληλη γιά νά δεχθῆ τόν σπόρο, ἔτσι καί ἡ καρδιά μας πρέπει νά βρίσκεται σέ κατάλληλη κατάσταση, ὥστε νά δεχθῆ τόν λόγο τῶν θεουμένων. Ἄν ὑπάρχουν αὐτές οἱ προϋποθέσεις, τότε ἕνας λόγος ἐνός ἀγίου ἀνοίγει νέους ὀρίζοντες, ἀνοίγει ἄλλες προοπτικές.

Οἱ λόγοι τῶν Προφητῶν

* * *

Βέβαια, οἱ εὐσεβεῖς γονεῖς ὅταν βλέπουν τά παιδιά τους νά βρίσκονται σέ ἄλλους δρόμους στενοχωριοῦνται, πονοῦν καί ὑποφέρουν, ὁμως αὐτό ἔχει καί εὐεργετικά ἀποτελέσματα γιά τοὺς ἴδιους τοὺς γονεῖς ...

... Συνήθως οἱ γονεῖς ἀπό τίς ἐπιτυχίες τῶν παιδιῶν ἀποκτοῦν ἔπαρση καί ἐγωϊσμό. Ὅμως ἡ ἀποτυχία δημιουργεῖ ἕνα κλίμα ταπεινώσεως. Καί ξέρουμε καλά ὅτι, ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, ἡ ταπείνωση εἶναι ἡ διπλή γνώση, ἤτοι ἡ γνώση τῆς δικῆς μας ἀδυναμίας καί ἡ γνώση τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. Ἄλλωστε μέσα ἀπό ὅλα τά γεγονότα μᾶς ὁμιλεῖ ὁ Θεός ...

... Δέν χρειάζονται πολλά κηρύγματα στά παιδιά. Δυστυχῶς πολλοί εὐσεβεῖς γονεῖς πέφτουν σ' αὐτόν τόν μεγάλο πειρασμό. Θέλουν νά μεταφέρουν τήν δική τους ὄριμη πείρα στά παιδιά τους στήν ἄωρη ἡλικία τους. Θά χρειαστῆ νά τά συμβουλευσουν, γιατί ἕνα σπῆτι στό ὁποῖο δέν ὑπάρχουν περιορισμοί δέν θά βοηθήσει τά παιδιά νά προσαρμοστοῦν στίς σκληρές συνθήκες τῆς κοινωνίας, ἰδιαίτερος τῆς σημερινῆς. Κυρίως, θά πρέπει οἱ γονεῖς νά φανερώνουν τόν Θεό διά τῆς προσωπικῆς τους ζωῆς, ἀφοῦ θά εἶναι ἔμπυχες εἰκόνες τοῦ Θεοῦ. Καί αὐτό θά γίνεται μέ τήν θυσία καί τόν προσωπικό σταυρό.

Τά παιδιά τοῦ Σαμουήλ

* * *

Συνήθως ἐμεῖς νομίζουμε ὅτι ἡ ἱστορία εἶναι μιά σύνθεση μερικῶν ἐξωτερικῶν γεγονότων. Ὅμως πέρα ἀπό τά ἱστορικά γεγονότα ὑπάρχει καί ἡ λεγομένη ἱερά ἱστορία, τό τί ἔκανε καί κάνει, δηλαδή, ὁ Θεός γιά τήν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καί πῶς διευθύνει ὁ Θεός τόν κόσμο καί τόν ὁδηγεῖ σέ ἕνα τέλος, σέ ἕνα σκοπό ...

... Μελετώντας κανεῖς τά διάφορα γεγονότα καί κυρίως τά προσωπικά του γεγονότα, αὐτά πού ἔχουν σχέση μέ τήν προσωπική του ζωή, μπορεῖ νά διαπιστώσει ὅτι κάτω ἀπό κάθε γεγονός κρύβεται ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ὑπάρχουν γεγονότα πού σέ μᾶς φαίνονται ὡς ἀποτυχία, καί ὁμως ἀργότερα ἀποδεικνύονται ὅτι ἦταν ἐπιτυχία. Καί ὑπάρχουν ἀνθρώπινες ἐπιτυχίες πού ἀργότερα ἀποδεικνύονται ὅτι ἦταν πραγματικά ἀποτυχίες. Ὁ Θεός δι' ὅλων αὐτῶν διευθύνει τήν ἱστορία καί τήν ζωή μας.

Θεός καί ἱστορία

* * *

Κάθε ἀξίωμα πού δίνει ὁ Θεός τό δίνει γιά νά εἶναι ὁ χαρισματοῦχος διάκονος τοῦ λαοῦ καί νά ὑπηρετήσῃ τόν λαό καί ὄχι

για νά διαπράττη ἁμαρτήματα. Αὐτό περισσότερο ἰσχύει καί για τό μεγάλο ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης. Δέν πρέπει νά προχωρή κανεῖς μόνος του, ἀλλά κατόπιν κλήσεως ἀπό τόν Θεό καί μέ τίς εὐλογίες τῶν πνευματικῶν του πατέρων. Καί στήν συνέχεια νά συμπεριφέρεται μέ πολλή ταπείνωση καί ἀπλότητα, ἀλλά καί φόβο Θεοῦ. Δέν μᾶς ἐξασφαλίζει τήν σωτηρία ἡ καλή ἀρχή, ἀλλά χρειάζεται συνέχεια καί καλό τέλος.

Προορατικό καί διορατικό χάρισμα

* * *

Ὁ πνευματικός ἐμπνέει τήν ὑπακοή για νά μεταδώσει τήν Ὁρθόδοξη Παράδοση, δηλαδή νά θεραπεύσει τόν ἄνθρωπο, καί ὁ ὑποτακτικός κάνει ὑπακοή για νά παραλάβει τήν Παράδοση, δηλαδή νά θεραπευθῆ καί νά ἀναγεννηθῆ. Ὄταν ἀντιμετωπίζεται ἔτσι ἡ ὑπακοή, τότε ἀποφεύγονται πολλά λάθη.

Ἡ περίπτωση τῆς ἀνυπακοῆς τοῦ Σαούλ στόν Θεό καί τόν Προφήτη Σαμουήλ πρέπει νά μᾶς προβληματίσει. Ἐχασε τήν βασιλεία του, ἔχασε καί τήν ψυχή του. Πρέπει νά κάνουμε ὑπακοή στόν πνευματικό μας πατέρα, γιατί, ὅπως λένε στό Ἅγιον Ὅρος, ἡ ὑπακοή στόν Γέροντα εἶναι ἡ περίληψη τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ περίληψη τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ.

Τά δύο ἁμαρτήματα τοῦ Σαούλ

* * *

Πολλοί ἀπό μᾶς ἀρκούμεστε στίς προσευχές τῶν ἱερέων καί τῶν πνευματικῶν μας πατέρων καί δέν προχωροῦμε στήν τήρηση τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ στήν προσωπική μας ζωή. Παρατηροῦμε συνεχῶς τό φαινόμενο νά φέρουν οἱ Χριστιανοί τά ὀνόματά τους για νά μνημονεύονται στήν προσκομιδή. Δέν κατηγορεῖ κανεῖς αὐτό τό γεγονός. Ἀλλά ὅμως κατηγοροῦμε τήν περίπτωση αὐτή, ὅταν ἀρκούμεστε μόνον σ'αὐτά καί δέν ἀγωνιζόμαστε νά μετανοοῦμε καί νά διορθώσουμε τήν προηγούμε-

νη ζωή μας. Ἄν δέν τό κάνουμε αὐτό, δέν μπορεῖ νά ἐνεργήση ἡ προσευχή τοῦ δικαίου ἀνθρώπου. Ἔστω κι ἄν ὁ πνευματικός μας πατέρας ἢ ἕνας συγγενής μας εἶναι ἅγιος, δέν ὠφελούμαστε πραγματικά καί ἀληθινά ...

... Ἡ διάθεση γιά ὑπακοή δείχνει ἕναν ὑγιή πνευματικά ἄνθρωπο. Ἀντίθετα, ὁ ἄρρωστος ψυχικά ἄνθρωπος ἔχει μιά τάση νά κάνη διαρκῶς ἀνυπακοή. Ἔνα ἀπό τά μεγαλύτερα προβλήματα πού μαστίζουν σήμερα τίς κοινωνίες μας εἶναι τό ὅτι χάσαμε τήν διάθεση γιά ὑπακοή. Περισσότερο θέλουμε νά διατάζουμε καί λιγότερο νά ὑπακούουμε. Γι'αὐτό καί γεμίσαμε ἀπό ψυχολογικά προβλήματα, γι'αὐτό καί αὐξήθηκαν ὅλες οἱ ἀρρωστημένες ψυχολογικά ἀνωμαλίες στήν προσωπική μας ζωή καί στήν κοινωνία μας.

Παράκληση τοῦ Σαμουήλ καί ἀνάδειξη τοῦ Δαυΐδ